

# Finansklagenemnda Person

## Avgjørelse FinKN 2025-861

29.8.2025

Protector Forsikring ASA

### Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Støyeksponert – tinnitus – yfl. § 11, jf. ftrl. §§ 13-3 og 13-4.

Forsikrede ble på jobb i april 2017 utsatt for støy. Et par måneder senere ble tinnitus omtalt i journalnotatene. Hendelsen i april ble først notert i journalen november 2017. I spesialisterklæring fra arbeidsmedisiner fremgikk at forsikrede hadde hatt hørselsproblemer siden 2015. Saken reiste spørsmål om forsikredes tinnitus var forårsaket av en arbeidsulykke, subsidiært om tinnitusen var å anse som yrkessykdom. Nemnda bemerket etter en konkret gjennomgang av sakens dokumenter at det ikke var sannsynliggjort at forsikrede var utsatt for en arbeidsulykke. Nemnda bemerket videre at forsikredes tinnitus bare kunne godkjennes som yrkesrelatert dersom den var en følge av en godkjent larmskade. Nemnda kunne ikke se at forsikrede hadde sannsynliggjort at hørselstapet var yrkesrelatert, og forsikredes hørselstap og tinnitus kunne da ikke godkjennes som yrkessykdom. Nemnda ga foretaket medhold.

---

### Saksfremstilling

Forsikrede opplyste at han 15.4.17 ble utsatt støy for i forbindelse med flyving for arbeidsgiver.

Ved legebesøk 16.8.17 ble de notert at årsaken til besøket var tinnitus, og at forsikrede:

Är ...pilot. Arbetar i (...). Flyger propellplan med vattenbombing och så. Nu sen två månadar tiltagande tinnitus. Senaste veckorna varit ledig, förhoppning om att det skulle bättre men nu blir snarare sämre. Håller på att bli tokig.

(...)

Fra besøk 21.8.17 ble det notert:

Psykosamtal 1/10. Pat söker för tinnitus som antagit sådana proportioner att han inte kan jobba. Pat flyger propellerplan i (...), Han älskar sitt jobb och saknar det nu när han är sjukskriven. Är nu hemma, men har det svårt. Tål inte höga ljud, har nära till aggressivitet, inget tålamod och kort stubin. Har orostankar om hur det blir ifall detta aldrig går över, då känns det fruktansvärt, som att han lika gärna kan hänga sig i närmaste träd. Pat försäkrar att han skulle aldrig göra det, men sådan er känslan.

(...)

Videre, etter legebesøk 28.8.17:

Psykologsamtal 2/10. Pat har varit hos specialist och fått veta at han har en hörselsskada. Kraftigt nedsatt hörsel, värst på vänster öra. Det finns hjälp att få mot tinnitus, remiss är skickad till (...). Då får man ha som en liten hörselsnäcka som omvandlar det obehagliga ljudet till ett behagligt sådant.

(...)

Hendelsen ble nevnt første gang i journalnotat av 10.11.17. Her fremgikk:

Psykologsamtal 7/10. Pat har varit hos en privat hörselsspecialist, i går. Det var ett bra besök, han fick tinnitusförklaring, hur påverkan mellan kropp och psyke ser ut. Han har en hörselsskada, som ligger i diskantregistret. Den fanns inte för 2 år sedan, då såg hans audiogram helt normalt ut. Skadan kan var ärftlig,

eller ha oppstått genom buller. (Pats mamma har tinnitus og en hørselsskada som oppstått gjennom buller i fabriken där hon arbetade under många år.) Pat minns att det var en ylande ton i deras headset när han och en kapten skulle flyga till (...). Det var så besvärande att de bestämde sig för att vända planet om de inte kunde få stopp på det, men sedan kom de på att det var ett ytterligare headset som låg inkopplat på den tredje stolen i cockpit. Efter det fisk pat den ihållande tinnitustonen, men hans kollega fick det inte.

(...)

I forbindelse med søknad til Nav om å få godkjent larmskade med tinnitus som yrkessykdom, ble det utarbeidet spesialisterklæring fra arbeidsmedisiner datert 7.2.22. Her sto det blant annet: (...)

Når det gjelder pasientens hørselstap påvist i 2015 har vi ingen tidligere audiogrammer å sammenligne med. Det er derfor vanskelig å vurdere om pasientens noe reduserte hørsel på dette tidspunktet kan skyldes støyeksponering fra pasientens pilotvirke de foregående år. I en systematisk review fra STAMI (5) ble det, etter gjennomgang av aktuell litteratur, vurdert at personell i sivil luftfart med dagens vernetiltak stort sett ikke er eksponert for støynivåer som er hørselsskadelige. Pasienten har fløyet propellfly, som man vil forvente har et høyere støynivå enn andre fly i sivil luftfart. I STAMIs review vises det til en amerikansk studie fra 2008 (6), der piloter av mindre fly (pendlerfly og taxify) ble fulgt over en 10 års periode. Justert for alder, var det en positiv trend mellom antall flytimer og hørselstap, men denne var ikke statistisk signifikant. Ved hørselstest i 2015 hadde pasienten jobbet med propellfly i kun to år og han hadde brukt verneutstyr, i form av formstøpte ørepropper til og fra flyet og støyreducerende headset inne i flyet. Vi har ingen forutsetning for å vurdere om årsaken til redusert hørsel i 2015 med overveiende sannsynlighet skyldes yrkesrelatert støy.

(...)

Nav avslo søknad om å få hendelsen godkjent som yrkessykdom 7.3.22.

I skademelding av 11.1.23 opplyste forsikrede at han ble utsatt for «Ulykke» som hadde skjedd «På jobb» i form av «Støjskader». Foretaket ringte forsikrede samme dag. Fra samtalen ble det notert at: Skaden oppstod plutselig. Skjedde under take off fra (...), fikk veldig høy støy på systemet. Veldig mange desibel. Dette var en unormal situasjon, ikke noe som skjer til vanlig. Har ikke vært i jobb siden 2017, fått innvilget uførepensjon nå. Yrkesskadesaken er under behandling hos NAV, har ikke fått godkjent yrkesskade enda. Vært hos hørselsspesialist flere ganger. Har nedsatt hørsel og meget kraftig tinnitus, får ikke sove om nettene. Har heller ingen konsentrasjon da han har tinnitus hele tiden.

Fått erstatning under LOL? Ja, fra If.

Hvorfor meldt først nå? Fordi han ikke fikk innvilget uføretrygd før nå. Snakket med arbeidsgiver og fikk beskjed om at han måtte melde det selv.

Foretaket innhentet medisinske opplysninger samt dokumenter fra Nav, og avslo 14.11.23 krav med henvisning til at det ikke forelå arbeidsulykke eller yrkessykdom.

**Forsikrede** har i det vesentlige anført at skaden oppstod i arbeid, og at han derfor har krav på erstatning etter yrkesskadesforsikringsloven.

Forsikrede viser videre til at det ikke er fremlagt noen audiogrammer fra 2015, tidligere, eller senere, og at spesialisterklæring fra arbeidsmedisiner av 7.2.22 derfor ikke kan vektlegges.

**Foretaket** har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har vært utsatt for en arbeidsulykke i henhold til loven. Det er ikke beskrevet noen konkret hendelse i tidsnære i journalen fra 2017. Det er derfor ikke sannsynliggjort at det foreligger en plutselig og ytre hending som er å anse som en arbeidsulykke, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav a

Når det kommer til yrkessykdom har forsikrede ikke fått noe sykdom som kan godkjennes etter yfl. § 11, bokstav b. Nav har innhentet en spesialisterklæring fra arbeidsmedisiner, hvor det ble konkludert med at det ikke var mulig å vurdere årsaken til redusert hørsel i 2015 og at denne med overveiende sannsynlighet skyldtes yrkesrelatert støy. Avslaget var begrunnet i manglende

eksponeringstid og at det ikke var vitenskapelig dokumentert at forsikrede ikke hadde vært utsatt for tilstrekkelig støy. Nav avsto dermed krav om å få sykdom godkjent som yrkesrelatert.

Dersom man skulle lagt til grunn at sykdom var yrkesrelatert, vil det i alle tilfeller være et annet foretak som er ansvarlig. Det kommer frem av vedtaket fra Nav at audiogram allerede i 2015 viste redusert hørsel og en såkalt dip med tegn til støyskade, jf. yfl. § 5 og konstateringstidspunkt. På dette tidspunktet var ikke forsikrede omfattet av dekningen.

I forhold til anførselen om at sykdom er dekket uavhengig om den har oppstått på arbeid eller ikke, stemmer ikke dette fordi dekningen ikke omfatter «Annen sykdom».

### **Finansklagenemnda Persons begrunnelse**

Saken gjelder krav under yrkesskadeforsikringsloven, herunder om forsikrede har vært utsatt for en arbeidsulykke som har påført han tinnitus eller om forsikredes tinnitus kan anses som en yrkessykdom.

Når det gjelder vurderingen av bevisene i saken, legger nemnda størst vekt på tidsnære bevis, herunder notater som ble nedtegnet/skrevet i tid nært til de skader/plager/forhold de beskriver. Det som er skrevet i senere tid om det samme faktum har mindre vekt. Dette er i tråd med de retningslinjer Høyesterett har gitt for vurdering av bevis og forklaringer i saker, jf. HR-2018-2344 avsnitt 39 og 40, og Rt-1998-1565, og er dessuten et utslag av nemndas rent skriftlige saksbehandling.

Nemnda tar først stilling til om forsikrede har vært utsatt for en arbeidsulykke etter yfl. § 11 første ledd bokstav a.

Etter bestemmelsen dekker yrkesskadeforsikringen skade og sykdom forårsaket av en arbeidsulykke (yrkesskade). Det følger av forarbeidene til loven at begrepet arbeidsulykke skal forstås på samme måte som i folketrygdloven (ftrl.) § 13-3, jf. Ot.prp. nr. 44 (1988-1989) s. 89. Om det nærmere innholdet i ftrl. § 13-3 annet ledd. I denne bestemmelsen defineres dels et markert ulykkesbegrep og dels et avdempet ulykkesbegrep. Det markerte ulykkesbegrepet forutsetter en plutselig eller uventet ytre hending, mens det avdempede ulykkesbegrepet gjelder "en konkret tidsbegrenset ytre hending som medfører en påkjenning eller belastning som er usedvanlig i forhold til det som er normalt i vedkommendes arbeid".

En uventet høy lyd kan anses som en plutselig ytre begivenhet som dekkes av det markerte ulykkesbegrepet. Enhver støyeksponering vil imidlertid ikke være å anse som yrkesulykke. Støyen må ha vært av en viss karakter og av en viss dB i styrke, for å kunne forvolde varig skade, jf. blant annet FinKN-2020-312.

I aktuelle sak er ikke hendelsen der forsikrede ble utsatt for høy støy tidfestet nærmere enn i 2017. I journalnotat 20.11.17 er det mulig at det noteres en hendelse, men den er heller ikke tidfestet nærmere. Det er heller ikke dokumentert hvor høy lyden skal ha vært. Slik saken er opplyst finner nemnda at det ikke er tilstrekkelig sannsynliggjort at forsikrede har vært utsatt for en arbeidsulykke i henhold til yfl. § 11, første ledd bokstav a.

Spørsmålet er etter dette om forsikredes tinnitus kan anses som en yrkessykdom.

For at en sykdom skal godkjennes som yrkessykdom, må den i utgangspunktet fremgå av yrkessykdomsforskriften. Tinnitus fremgår ikke av listen. Det mest relevante punktet på listen er § 1 bokstav D: "*Nedsatt hørsel som skyldes larm fra maskiner, verktøy, prosesser og annet*", såkalt "*larmskade*".

Utrykket «*som skyldes*» stiller et krav til årsakssammenheng, og dette er regulert i folketrygdloven § 13-4 andre ledd:

Sykdom som angitt i forskriftene skal godkjennes som yrkesskade dersom

- a) Sykdomsbildet er karakteristisk og i samsvar med det som den aktuelle påvirkningen kan fremkalle,
- b) Vedkommende i tid og konsentrasjon har vært utsatt for den aktuelle påvirkningen i en slik grad at det er rimelig sammenheng mellom påvirkningen og det aktuelle sykdomsbildet,
- c) Symptomene har oppstått i rimelig tid etter påvirkningen, og
- d) Det ikke er mer sannsynlig at en annen sykdom eller påvirkning er årsak til symptomene.

Det er forsikrede som har bevisbyrden for at vilkårene i bokstav a til c er oppfylt.

Følgetilstander av nedsatt hørsel som følge av larm/støy, kan imidlertid godkjennes og gi rett til erstatning under yrkesskadeforsikringen, jf. Rt-2009-1427 (16) og TRR-2016-1092 med videre henvisninger.

En slik godkjennelse forutsetter for det første at det foreligger en larmskade, og at denne larmskaden har forårsaket forsikredes tinnitus.

I aktuelle sak finner nemnda at forsikrede ikke har sannsynliggjort at hørselstapet fra 2015 er yrkesrelatert. Det vises til fremlagt spesialisterklæringen fra STAMI av 7.2.22. Forsikredes hørselstap og tinnitus kan da ikke godkjennes som yrkessykdom.

Avgjørelsen er enstemmig.

#### **Finansklagenemnda Persons konklusjon**

Foretaket gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Jon Einar Martinsen (bransjerepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).*